

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	Wethouder B. Claassen
Behandelend ambtenaar	:	Mevrouw A.H.M. Scheltens
Zaaknummer		43529-2022
Bijlagen	:	RIN uitkomsten meicirculaire 2022 Gemeentefonds
Datum B&W vergadering	:	27 juni 2022

Onderwerp: Uitkomsten meicirculaire 2022 Gemeentefonds

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van

De uitkomsten van de meicirculaire 2022 Gemeentefonds

Inleiding

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de meicirculaire gemeentefonds 2022 uitgebracht. In deze informatienota worden de financiële gevolgen van deze circulaire in beeld gebracht voor de gemeente Gemert-Bakel.

Kernboodschap

De meicirculaire 2022 pakt zeer positief uit. Daarnaast is de gemeente Gemert-Bakel definitief voordeelgemeente bij de herverdeling van het gemeentefonds.

Herverdeling gemeentefonds

Met ingang van 2023 vindt een herverdeling van het gemeentefonds plaats door invoering van het nieuwe verdeelstelsel. Het aantal maatstaven waarop de Algemene uitkering wordt berekend is gehalveerd. De herverdeling pakt voor onze gemeente voordelig uit. Wij zijn voordeelgemeente met € 67,50 per inwoner. Dat is door het Rijk gemaximaliseerd op € 37,50 per inwoner. Daarnaast is er een ingroeipad van drie jaar.

JAAR	2023	2024	2025	2026
Max. bedrag per inwoner	€ 7,50	€ 22,50	€ 37,50	€ 37,50
Herverdeeleffect	€ 230.000,00	€ 692.000,00	€ 1.153.000,00	€ 1.153.000,00

Accres

Met de meicirculaire 2022 zijn de accressen voor de jaren 2022-2025 op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk bijgesteld. De accressen zijn flink gestegen ten opzichte van de laatste stand uit de decembercirculaire 2021. Tot en met 2025 geldt voor de groei van het gemeentefonds de methodiek dat wanneer de rijksuitgaven stijgen, het gemeentefonds evenredig meegroeit. Omgekeerd geldt hetzelfde: dalen de rijksuitgaven als gevolg van bezuinigingen, dan daalt het gemeentefonds evenredig mee. Dit noemen we de trap-op-trap-af-systematiek. Omdat het Rijk in de jaren tot en met 2025 meer gaat uitgeven, stijgt ook het gemeentefonds evenredig mee. Gemeenten krijgen daardoor een hogere uitkering uit het gemeentefonds.

In het regeerakkoord is besloten dat vanaf 2026 de koppeling aan de rijksuitgaven vervalst. Daardoor vallen de inkomsten voor gemeenten sterk terug. Daarnaast gaat vanaf 2026 de opschalingskorting weer lopen. In 2026 wordt dan ook gesproken over een 'ravijnjaar'. Het Rijk heeft vanaf 2026 een andere financieringssysteem voor ogen. Denk bijvoorbeeld aan het instellen van een nieuwe belasting welke gemeenten kunnen gaan heffen. De komende maanden wordt meer duidelijk hoe het proces hierover gaat verlopen.

Effecten meicirculaire 2022 Gemeentefonds

In onderstaande tabel staan de wijzigingen in detail weergegeven.

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026
Beginstand meicirculaire 2022	51.900.000	48.634.000	48.472.000	48.667.000	48.980.000
Beschikbaar gekomen of uitgenomen gelden uit het gemeentefonds:					
Ontwikkelingen (accres/maatstaven/BCF/hoeveelheidsverschillen)	1.343.000	4.886.000	6.561.000	7.557.000	3.812.000
Positief herverdeeleffect	0	230.000	692.000	1.153.000	1.153.000
Overheveling IU Participatie/Voogdij/18+ naar Algemene uitkering		-516.000	-516.000	-443.000	-422.000
Opschalingskorting (regeerakkoord)	0	620.000	820.000	1.030.000	0
Energietoeslag	853.000	0	0	0	0
Jeugdhulp continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg	-14.000	0	0	0	0
Toezicht en handhaving energieprestatie gebouwen	3.000	0	0	0	0
Prenataal huisbezoek	-3.000	0	0	0	0
Inburgering einde lening inburgeringsplichtig (DU)/leerbaarheidstoets	4.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Participatie loon- en prijsbijstelling	0	4.000	4.000	4.000	4.000
Voogdij/18+ loon- en prijsbijstelling	0	41.000	42.000	42.000	43.000
Valpreventie bij ouderen (regeerakkoord)	0	-13.000	-20.000	-20.000	-21.000
Versterking dienstverlening gemeenten: systeemleren	0	8.000	8.000	8.000	8.000
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (regeerakkoord)	0	0	0	-114.000	-116.000
Jeugdzorg (regeerakkoord)	0	2.226.000	0	0	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)	229.000	0	0	0	0
Extra capaciteit BOA's (DU)	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Armoedebestrijding kinderen (DU)	0	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Gezond in de stad (DU)	11.000	0	0	0	0
Participatie IU	6.000	0	0	0	0
Inburgering (IU)	9.000	0	0	0	0
Voogdij/18+ (IU)	13.000	0	0	0	0
Totale mutaties meicirculaire 2022	2.488.000	7.523.000	7.628.000	9.254.000	4.498.000
Eindstand meicirculaire 2022	54.388.000	56.157.000	56.100.000	57.921.000	53.478.000
Totaal mutaties meicirculaire 2022	2.488.000	7.523.000	7.628.000	9.254.000	4.498.000
Geormerkte bedragen:					
In Kadernota 2023 opgenomen bedr. Loon en prijs bijstellingen (Lpo)	0	-871.000	-871.000	-871.000	-871.000
In Kadernota 2023 opgenomen herverdeling Gemeentefonds	0	-230.000	-692.000	-1.153.000	-1.153.000
In Kadernota 2023 Jeugdzorg extra ontv. Middelen eff. regeerakkoord	0	-560.000	0	0	0
In Kadernota 2023 bevestiging opschalingskorting eff. regeerakkoord	0	-620.000	-820.000	-1.030.000	0
In Kadernota 2023 opgenomen uitkomsten eff. regeerakkoord	0	-1.330.000	-2.410.000	-2.750.000	-920.000
Verhogen stelpost BTW compensatiefonds	0	81.000	81.000	81.000	81.000
Vervallen al opgenomen stelpost Jeugd	0	-1.662.000	0	0	0
Verhoging budget energietoeslag	-853.000	0	0	0	0
Verhoging budget toezicht en handhaving energieprestatie gebouwen	-3.000	0	0	0	0
Verlaging budget prenataal huisbezoek (ivm latere invoering)	3.000	0	0	0	0
Verhoging budget inburgering: lening inburgeringspl./leerbaarheidstoets/ IU	-13.000	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
Verhoging budget versterking dienstverlening gemeenten	0	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Toev. aan begr.saldo 2022 uitv.kst. klimaatakkoord ivm genomen voorschot	-229.000	0	0	0	0
Verhoging budget extra capaciteit BOA's	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
Verhoging budget gezond in de stad/ Kansrijke start	-11.000	0	0	0	0
Verhoging budget participatie	-6.000	0	0	0	0
Vrij te besteden n.a.v meicirculaire 2022	1.342.000	2.275.000	2.860.000	3.475.000	1.579.000
	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

Integratie-uitkering (IU):
 Decentralisatie-uitkering (DU):
 Specifieke-uitkering (SP):

Uitkering gaat op een later moment over naar de Alg. uitkering (AU)
 Uitkering voor bepaalde bestemming is vrij besteedbaar
 Uitkering voor specifieke taak verantwoording verplicht

Loon en prijsstijgingen

Voor loon en prijsstijgingen is in de Kadernota 2023 een structureel bedrag opgenomen van € 871.000. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de met de meicirculaire 2022 beschikbaar gekomen middelen.

Extra middelen jeugd

Voor het jaar 2023 zijn de extra middelen jeugdzorg van € 1,4 miljard aan de Algemene Uitkering (AU) toegevoegd. Voor onze gemeente betreft het een bedrag van ruim € 2,2 miljoen. In de begroting was hiervoor een stelpost opgenomen van € 1,6 miljoen deze komt nu te vervallen. De middelen over 2024 en verder volgen later als Rijk en gemeenten overeenstemming hebben over de hervormingsagenda Jeugd.

Opschalingskorting

In 2012 bij formatie van kabinet Rutte II, werd ingezet op vorming van grotere gemeenten. Dat idee is van de baan. De opschalingskorting is wel gebleven. Het kabinet heeft besloten deze kabinetsperiode de oploop van de opschalingskorting te bevriezen voor de periode 2023 t/m 2025. Voor 2026 en verder is de korting niet van de baan. Het bevriezen van de opschalingskorting is verwerkt in de Kadernota 2023.

Eenmalige energietoeslag

Voor 2022 is incidenteel € 853.000 beschikbaar gekomen. De middelen worden geoormerkt voor uitvoering van de regeling eenmalige energietoeslag. Over de regeling bent u middels een RIN op 19 april jl. geïnformeerd.

Klimaataakkoord

Incidenteel is voor uitvoering van het klimaatbeleid een overbruggingsbudget beschikbaar gekomen van € 229.000 voor 2022. In de begroting 2022 is vooruitlopend op deze te verwachte inkomsten € 180.000 voor energietransitie en € 100.000 voor duurzaam inkopen ingeboekt ten laste van het begrotingssaldo 2022. De nu beschikbare gekomen middelen vloeien daarom volledig terug naar het begrotingssaldo.

Extra capaciteit BOA's

Er zijn structureel middelen toegekend ter hoogte van € 34.000 voor extra capaciteit Boa's in de openbare ruimte. Het bedrag is geoormerkt voor dit doel. Verdere uitwerking en besteding van de middelen zal plaatsvinden overeenkomstig de brief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid hierover van 2 mei 2022.

Overige positieve/negatieve effecten kleiner dan € 25.000

Met de meicirculaire worden jaarlijks een aantal Decentralisatie Uitkeringen bijgesteld. Deze worden niet verder toegelicht in deze RIN gezien de hoogte van het bedrag maar zijn opgenomen in de tabel.

Vrijval BTW compensatiefonds (BCF)

Gemeenten declareren betaalde BTW bij het BCF. In 2021 is minder gedeclareerd dan de hoogte van het plafond. De middelen onder het plafond worden verdeeld over de gemeenten afrekening hiervan in de septembercirculaire. In de begroting hebben we als stelpost 50% van de ruimte onder het BTW compensatiefonds opgenomen. In de Kadernota 2023 zetten we deze werkwijze voort.

Toekomstige ontwikkelingen

- Met de septembercirculaire worden incidentele middelen voor de invoering van de Omgevingswet en structurele middelen voor de Wet kwaliteitsborging bouw toegekend. In de meicirculaire zijn de te verwachte bedragen indicatief opgenomen. Voor invoering van de Omgevingswet € 359.814 en voor de Wet kwaliteitsborging € 58.930 in 2022 en voor de jaren daarna € 23.988.
- De middelen voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne komen middels een Specifieke Uitkering (SPUK) naar gemeente toe.
- De overheveling van de IU Beschermd Wonen naar de AU is vooralsnog uitgesteld.
- De komende maanden stelt het Rijk een contourennota op. Deze moet gemeenten meer duidelijkheid gaan geven voor de periode vanaf 2026.

Financiën

De uitkomsten van de meicirculaire worden in de 3^e fin. rapportage 2022 verwerkt voor het begrotingsjaar 2022. De effecten voor 2023 zijn al verwerkt in de Kadernota 2023.

De uitkomsten van de meicirculaire 2022 zijn:

Jaar	Uitkomsten mei circulaire 2022	Aftrek van geormerkte bedragen	Positief effect op het begrotingssaldo	
2022	€ 2.488.000	-€ 1.146.000	€ 1.342.000	voordeel
2023	€ 7.523.000	-€ 5.248.000	€ 2.275.000	voordeel
2024	€ 7.628.000	-€ 4.768.000	€ 2.860.000	voordeel
2025	€ 9.254.000	-€ 5.779.000	€ 3.475.000	voordeel
2026	€ 4.498.000	-€ 2.919.000	€ 1.579.000	voordeel

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.